

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.789/2020/5/II.

A felperes:

felperes neve, **felperes címe**

A felperes képviselője:

. Kaposy Gizella ügyvéd, címe

Az alperes:

alperes neve, **alperes címe**

Az alperesek képviselője:

Dr. Hüttl Tivadar ügyvéd, címe

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 22.P. 20.241/2019/25.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 149.000 (Egyszáznegyvenkilencezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 144.000 (Egyszáznegyvennégyezer) forint együttes kereseti- és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] A ... című nyomtatott és elektronikus sajtóterméket kiadó felperes és annak főmunkatársú újságírójaként dolgozó alperes a ... napján kelt megállapodásukban az alperes munkaviszonyát közös megegyezéssel megszüntették, amelyben - többek között - rögzítették, hogy az alperes részére valamennyi magántulajdonát képező, a felperes székhelyén lévő ingóságai hiánytalanul átadásra

kerültek. Az alperes munkaviszonyának megszűnését követően a szerkesztőségben az íróasztalához tartozó fiókos szekrény tartalmát kereste, de azt a felek nem lelték fel.

- [2] Az alperes a ... internetes lapnak „...” címmel írást juttatott el, amelyet az újság ... napján teljes terjedelmében leközölt, ahhoz felvezető szöveget fűzve. A ... oldalon megjelent „...” című cikk egyrészt az alperes írását, másrészt az alperes munkaviszonya megszűnésének a körülményeire vonatkozóan a cikkíró saját közléseit is tartalmazta.
- [3] Az alperes írásában kifejtette, hogy őt munkahelyéről „kirúgták”, azt mondták neki „mehet amerre lát”, „az utcára tették harminc év után és ez felér egy gyilkossággal”; a, **tanú 2** azt írta, „udvari bohóc[ról], akiben annyi gerinc, férfiaság sincs, hogy legalább a szemembe nézett volna, amikor a mellette ülő, unott pártkatona felolvasta a végítéletemet.” Személyes tárgyai eltűnésével kapcsolatosan pedig azt fogalmazta meg, hogy „a megaláztatásnak is van határa (...). a múltamhoz jogom van. A kézzelfogható emlékeimhez, a személyes dolgaimhoz, a pótolhatatlan értékű relikviáimhoz. Azt sem adták vissza. Cinikus vigyorral közölték velem, hogy eltűnt. Volt, nincs és már nem is foglalkoznak velem.”
- [4] A ... weboldalon megjelent újságcikket számos hazai weboldal átvette. A felperes ... napján közleményt adott ki, melyben cáfolta az alperes által - álláspontja szerint - nem a valósággal egyezően előadott tényeket.
- [5] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a ... weboldalon ... napján megjelent írásában, melynek közléseit több internetes fórum átvette, megsértette a jóhírnevét, tekintettel arra, hogy azokat a valótlan tényeket állította és híresztelte, miszerint nem szakmai szempontok alapján döntött az alperes munkaviszonyának megszüntetéséről, az alperest „kirúgta”, az alperest megalázta, személyes tárgyait a munkaviszony megszűnésekor nem szolgáltatta vissza, az alperes személyes tárgyait tartalmazó szekrényt jogtalanul eltulajdonította, továbbá az alperes a lap vezető állású munkavállalójáról, a, **tanú 2** kifejezőmódjában indokolatlanul bántó és megalázó, a becsület csorbítására alkalmas véleményt fogalmazott meg. Kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a további jogsértéstől, kötelezze 800.000 forint sérelemdíj és ezen tőkeösszeg után a ... napjától a kifizetésig számított késedelmi kamatai megfizetésére, valamint a perköltség viselésére.
- [6] Alperes ellenkérelmében a keresetet teljes elutasítását és a felperes perköltség viselésére kötelezését kérte.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a ... weboldalon ...-én megjelent „...” című írásában és az ahhoz kapcsolódóan az internetes újságnak tett közléseivel, melyeket több internetes fórum átvett, megsértette a felperes jóhírnevét, mivel azokat a valótlan tényeket állította és híresztelte, miszerint a felperes nem szakmai szempontok alapján döntött az alperes munkaviszonyának megszüntetéséről, a felperes az alperest „kirúgta”, a felperes az alperest megalázta, személyes tárgyait a munkaviszony megszűnésekor nem szolgáltatta vissza, az alperes személyes tárgyait tartalmazó szekrényt a felperes jogtalanul eltulajdonította.
- [8] Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta.
- [9] Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 500.000 forint sérelemdíjat, továbbá 25.000 forint perköltséget 15 napon belül.

- [10] Egyebekben a felperes keresetét elutasította.
- [11] Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 18.000 forintot, az alperest, hogy fizessen meg 30.000 forintot a Magyar Állam javára felhívásra.
- [12] Határozatának indokolásában ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdését, 2:52. §-át; az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozatát és a Kúria PK. 13. számú állásfoglalását.
- [13] Megállapította az alperes közléseinek tartalmi vizsgálata alapján, hogy azok a közügyek vitatásának minősülő, valótlan tényállítások. Azok igazságtartalma ellenőrizhető, ugyanis olyan konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható. Bizonyítható az, hogy alperes munkaviszonyát a felperes nem szakmai szempontok alapján szüntette meg, őt „kirúgta”, az, hogy személyes tárgyait nem szolgáltatta vissza, megalázta, továbbá az is, hogy személyes tárgyait tartalmazó szekrényét jogtalanul eltulajdonította.
- [14] Rögzítette, hogy az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség, hogy tényállításai valósak, majd az egyes közlések vonatkozásában külön-külön ismertette és értékelte a bizonyítékokat. A munkaviszony megszüntetésének nem szakmai okai vonatkozásában azt állapította meg - **tanú 2** és tanú 1 tanúk vallomását elfogadva e körben -, hogy az alperes munkaviszonyának megszüntetéséről a felperes szakmai szempontok alapján döntött, ezzel ellentétes állítását az alperes nem tudta bizonyítani.
- [15] A munkaviszony megszüntetésének módja vonatkozásában nem látta bizonyítottnak, hogy az alperest „kirúgták” volna, mert a felperes által kezdeményezett közös megegyezés feltételeit az alperes elfogadta, így az a felek közös akaratát tükrözte.
- [16] Az alperes személyes tárgyainak eltűnésére és személyének megalázására vonatkozó közlések tárgyában azt állapította meg, hogy az alperes nem tudta bizonyítani ezekre vonatkozó tényállításait. A felek megállapodásukban ugyanis azt rögzítették, hogy a munkáltató a munkavállaló részére valamennyi magántulajdonát képező, a munkáltató székhelyén levő ingóságát hiánytalanul átadta, majd az alperes munkatársai megpróbálták utólag megkeresni a szekrényt a felperes kérésére, de az - a költözések után - nem volt fellelhető.
- [17] A felperes vezető állású munkavállalója, **tanú 2**, a vonatkozásában tett bírálat vonatkozásban rögzítette, hogy személyiségvédelmi perekben igényérvényesítésre csak az jogosult, akire a jogsértő közlés vonatkozik (PK. 13. számú állásfoglalás I. pontja); a jogsértés megállapítását és az esetleges további jogkövetkezményeket a jogaiban sértett személy igényelheti. Kifejtette, hogy a **tanú 2** vonatkozó közlések tekintetében a felperes nem rendelkezik igényérvényesítési joggal, mert **tanú 2** a személyiségi jogait - a munkahelyi beosztása folytán ért sérelmek esetén is - személyesen kell érvényesítenie.
- [18] Mindezek alapján valamennyi sérelmezett tényállítás vonatkozásában megállapította a jogsértés megtörténtét és az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, mivel alappal lehet tartani a kifogásolt eljárás megismétlésétől.
- [19] A személyiségi jogában megsértett felperest ért nem vagyoni sérelem okán sérelemdíj fizetésére kötelezte az alperest, rögzítve, hogy személyiségi jogot sértő magatartás önmagában minősül kötelelem keletkeztető ténynek, és további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

- [20] A sérelemdíj mértékét az eset körülményeire, különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására tekintettel egy összegben állapította meg. Figyelembe vette ennek során, hogy a felperes az egyik legnagyobb magyar médiavállalat, közel 1200 munkavállalóval, a valótlán tényállítások megkérdőjelezi munkavállalói iránti elkötelezettségét. Az összecszerűség mérlegelésénél értékelte azt is, hogy annak összege ki kell fejezze a jogintézmény társadalmi célját, annak valóságos elégtételt kell nyújtania a személyiségi jogsértéssel okozott hátrány kompenzálására és szankcionálására is. Figyelembe vette azt is, hogy a sérelmezett alperesi tényállításokat, az azokat tartalmazó újságcikket több hazai weboldal is átvette.
- [21] A sérelemdíj mértékét az ítélelhozatali értékvizonyok alapján határozta meg, ezért a felperes késedelmi kamat iránti igényét elutasította.
- [22] A perkiöltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 80-83. §-ai, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.
- [23] Az ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.
- [24] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a felperes kereseti követelése szerint annak megállapítását kérte, hogy az alperes a ... weboldalon ... napján megjelent „...” című írásában és az ahhoz kapcsolódóan az internetes újságnak tett közléseivel, melyeket több internetes fórum is átvett, megsértette a jóhírnevét, tekintettel arra, hogy vezető állású munkavállalójáról, a, **tanú 2** kifejezőmódjában indokolatlanul bántó és megalázó, a becsület csorbítására alkalmas véleményt fogalmazott meg. Kérte az alperes kötelezését, hogy a Ptk. 2:52. § (1) és (3) bekezdései alapján fizessen meg 800.000 forint sérelemdíjat és ezen tőkeösszeg után a Ptk. 6:48. §-a alapján ... napjától a kifizetésig számított késedelmi kamatot, továbbá 40.000 forint elsőfokú perkiöltséget. Kérte az alperes marasztalását a másodfokú eljárás során felmerült perkiöltségeinek megfizetésében.
- [25] A gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontját jelölte meg.
- [26] Kifejtette, hogy nem **tanú 2** ... személyiségi jogait kívánja érvényesíteni a **tanú 2** ért sérelem kapcsán, hanem saját igényét. Álláspontja szerint a vezető állású munkavállalójáról megfogalmazott, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó és megalázó, a becsület csorbítására alkalmas közlések a jóhírnevét sértik és alkalmasak a róla korábban kialakított kedvező értékítélet hátrányos megváltoztatására.
- [27] A sérelemdíj mértékének a megállapítása vonatkozásában kifejtette, hogy 800.000 forint alkalmas arra, hogy valóságos elégtételt nyújtson a személyiségi jogsértéssel okozott hátrány kielégítésére és a jogsértés szankcionálására, egyben magában foglalja a jogsértés társadalmi elítélését is. A sérelemdíj a Ptk. 6:532. §-ának alkalmazásával a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, ezért a megállapított sérelemdíj után a személyiségi jogsérelem bekövetkezte és a sérelemdíj megfizetése közötti időszakra vonatkozóan kamatot kell fizetni, ezen keresettel érvényesített igény elutasítását az elsőfokú bíróság nem indokolta meg.
- [28] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását kérte. Másodlagosan a sérelemdíj összegének mérséklését indítványozta. Elsődleges és másodlagos fellebbezési kérelme

vonatkozásban is a felperest kérte kötelezni perköltsége megfizetésére.

- [29] A gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) d) és e) pontjait jelölte meg.
- [30] Kifejtette, hogy egy közéleti vita kapcsán írta le álláspontját a munkaviszonya politikai okból történt megszüntetéséről. A jóhírnév megsértését pedig csak valótlan tényállítás alapozza meg, azonban a közfelfogás szerinti véleménynyilvánítás nem. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatára, mely szerint a közügyek vitájában tett véleménynyilvánítások fokozott védelmet élveznek és ezzel összefüggésben a közéleti szereplők pedig tágabb körben bírálhatók.
- [31] Előadta, hogy a PK. 12. számú állásfoglalás a személyiségi jogi perekben is alkalmazható és ennek alapján az írást szövegkörnyezetében, a közlemény egészében és összefüggéseiben kell vizsgálni. Ennek alapján az állapítható meg, hogy a munkaviszony nem szakmai szempontok alapján történő megszüntetésének jogellenes állítása nem hangzott el a közlésben és a felperes keresetében sem került megjelölésre. Az írás csak a munkaviszony megszüntetésének módjára vonatkozik, nem annak indokaira, ez csak az írás kontextusának okszerűtlen értékeléséből került levezetésre. A bizonyítási eljárás adatainak helyes mérlegelése (BDT2015.3348.) szerint ez legfeljebb vélemény, amelyet valós és a perben feltárt tényekből vont le. Utalt arra, hogy e vonatkozásban a bíróság részben okszerűtlenül értékelte a tanúvallomásokat, részben pedig nem adta annak indokát, hogy miért fogadta el az érdekelt felperesi tanúk vallomásait (BDT2004.1085 és BH2012.173.).
- [32] A kirúgással és megalázásával kapcsolatos sérelmes közlések vonatkozásában azt adta elő, hogy az egy folyamat értékelése, tényekre alapított szubjektív vélemény, bírálat, amely nem lehet alapja jóhírnév megsértésének (BH2012.240.). Ez való tényekből levont következtetés, amennyiben nem okszerűtlen, így a kereset tárgyává tett jogsértést nem alapozza meg (EBH2011.2396.).
- [33] Az alperes megalázására, személyes tárgyainak és az azt tartalmazó szekrénynek a jogtalan eltulajdonítására vonatkozó közlés vonatkozásban arra hivatkozott, hogy egyrészt a szekrény eltűnése a valóságnak megfelelő közlés volt, míg annak jogtalan eltulajdonítását nem állította, így ez csúsztatásnak minősül, amiért jogi felelőséggel nem tartozhat.
- [34] A sérelemdíj eltúlzott mértékére hivatkozott és előadta, hogy azt a felperes egyéni érzékenysége, önmagára vonatkozó elvárásai, hitvallása nem alapozhatja meg, csak a társadalom általános értékítélete. A felperes nem szorul ilyen mértékű jogi védelemre, mert másnál szélesebb körű és hatékony tömegkommunikációs eszközeivel hatékonyan tudja a személyét ért támadásokkal szemben magát megvédeni [13/2014. (IV. 18.) AB határozat 49. bekezdése].
- [35] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes fellebbezésének elutasítását kérte.
- [36] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a logika szabályainak megfelelően értékelte a bizonyítékokat, amelyek körében rendelkezésre állt az alperes által indítványozott valamennyi bizonyítás eredménye is. Mindezek alapján megalapozott és a releváns tényekre nézve közvetlen tudomással bíró tanúk vallomásán alapuló tényállítást állapított meg, amelyet részletesen megindokolt, és abból okszerű következtetést vont le a keresetet elutasító rendelkezésen túl. Kifejtette, hogy sérelmezte az eljárás során az alperes arra vonatkozó korábbi, majd a perben visszavont azon nyilatkozatát, miszerint a szekrény eltűnése miatt feljelentést tett.
- [37] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes fellebbezésének elutasítást kérte.

- [38] Kiemelte, hogy nincs perbeli legitimációja a felperesnek a Ptk. 2:54. § (1) bekezdése alapján **tanú 2** által csak személyesen érvényesíthető személyiségi jogának érvényesítésére. Megjegyezte, hogy az EBH2011.2408. számú eseti döntés alapján **tanú 2** vonatkozó véleménye kifejezőmódjában nem volt indokolatlanul bántó, sértő, lealacsonyító. Ezért az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozata alapján a közéleti szerepet vállaló és közszereplő ...nek a Ptk. 2:44. § (1) bekezdése alapján fokozott tűrési kötelezettsége áll fenn a vele szemben - a szólásszabadság keretei között - megfogalmazott kritikákkal szemben. Utalt arra is, hogy a BH2016.241. számú eseti döntése alapján a személyiségi jogsértés megállapításának nem szükségképpen következménye a sérelemdíj megítélése.
- [39] A felperes fellebbezése alaptalan, az alperes fellebbezése alapos.
- [40] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így - az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.
- [41] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak nem felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés vonható le. Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.
- [42] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezések alapján az alábbiakra mutat rá.
- [43] Helyesen a kereset tárgyává tett, a ... internetes újságban napján megjelent írás nem a „...” címmel, hanem az „...” címmel jelent meg. Az újságcikk első része a ... újságírójától származó beszámolót tartalmazza az alperes munkaviszonya megszüntetésének körülményeiről, majd közli az alperesnek a laphoz eljuttatott, érzelmekkel telített, sajátos stílusú írását, annak teljes terjedelmében.
- [44] Az újságcikkbe ágyazott, az alperes „...” című írása egyrészt szubjektív módon számol be az alperesnek a ... újságtól történt távozásról és annak körülményeiről, másrészt szélesebb perspektívába helyezve személyes történetét, politikai tartalmú bírálatot, kritikai megjegyzéseket fűz a munkáltatója és a ... újság működéséhez kapcsolódóan. Összességében az alperes írása olyan véleménycikk, amelyben megfogalmazott bírálatának alapját szükségképpen tények, tényállítások képezik. Az alperes írása a ... új tulajdonosi szerkezete és a szerkesztőség működésének bírálata kapcsán közérdeklődésre tart számot és mint Magyarország egyik legjelentősebb sajtóportfóliója működésének vitatása közügyhöz is kapcsolódik, amely ekként a sajtószabadság érvényesülésének kiemelt védelmét élvezni.
- [45] Az írás ezen általános tartalmi elemeire figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla azt emeli ki, hogy az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatának indokolása értelmében a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a kifejtett véleményt annak érték- és valóságtartalmára tekintet nélkül védi. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a vélemény kifejtésének lehetőségét védelmezi, a kifejtett vélemény tartalmától függetlenül. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a szabad véleménynyilvánításhoz való jog minden esetben kiterjed, függetlenül a

kifejtett vélemény érték- és valóságtartalmától. A közéleti szereplőknek az éles, erőteljes véleménynyilvánításokat is tölteniük kell.

- [46] A politikai és a közérdeklődésre számot tartó kérdésekben tett véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. Egyfelől a demokratikus jogállam intézményeinek és a demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája a társadalom tagjainak, az állampolgároknak (valamint a sajtónak) olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. Másfelől a tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét.
- [47] Az Alkotmánybíróság mércéje szerint ugyanis az értékítéletek és a személyes meggyőződést közvetítő vélemények mindaddig, amíg összefüggésben állnak a közügyekkel, attól függetlenül élvezik a véleményszabadság alkotmányos oltalmát, hogy helyes vagy helytelen, tetsző vagy nem tetsző, értékes vagy értéktelen gondolatokat tartalmaznak. Ezzel szemben a közügyeket érintő, ámde hamisnak bizonyult tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleményszabadság, ha a tény állító vagy híresztelő jóhiszemű volt. [7/2014. (III. 7.) AB határozat]
- [48] Az alperesi írást a maga egészében, a sérelmezett közléseket szövegkörnyezetükben és összefüggésükben szükséges vizsgálni és értékelni, a személyiségi jogi perekben is alkalmazandó - az eredetileg a sajtó-helyreigazítási perekre kidolgozott - PK 12. számú állásfoglalás alapján, miután a két jogintézmény rendeltetése és a sérelmezett közlések értékelésének szempontrendszer azonos. Ennek értelmében a kifogásolt kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. Nem maradhat el annak vizsgálata, hogy az alperesi közlemény szövege ténylegesen mit tartalmaz és milyen kifejezéseket használ, az egyes közlések hogyan értékelhetők.
- [49] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított azon jogsértő kijelentést, miszerint a felperes nem szakmai szempontok alapján döntött az alperes munkaviszonyának megszüntetéséről, az alperes által írt szöveg nem tartalmazza. Bár arra lehetőséget ad a bírói gyakorlat, hogy adott esetben az egyes közléseket összefoglaló jelleggel, alapvető jellegzetességeik alapján kategorizálva kerüljön sor a jogsértés megállapítására, azonban az ilyen jellegű megfogalmazásmód nem lehet az írás szövegszerű tartalmától távoli, szubjektív szempontok alapján kialakított meghatározása a személyiségi jogot sértő kijelentéseknek.
- [50] E vonatkozásban kiemelt jelentősége van a perjog rendelkezési elvének [Pp. 2. § (1) bekezdés], valamint a keresetben megjelölt tényekhez való kötöttségnek és a túlterjeszkedés tilalmának is [Pp. 2. § (2) bekezdés és 342. § (1) bekezdés]. A felperes keresetlevelében - az aláhúzással megjelölt - közléseket sérelmezte, amelyek tartalma nem azonosítható az alperes munkaviszonyának nem szakmai szempontok alapján történő megszüntetésével. Ilyen közlés az alperesi írásban szövegszerűen sem szerepel.
- [51] A Fővárosi Ítéletábrla rögzíti, hogy a személyiségi jogsértés megtörténtének bírósági megállapítására irányuló perekben [Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pont] mind a petitumból, mind az ítélet rendelkező részéből egyértelműen ki kell tűnnie, hogy a felperesnek milyen személyiségi jogát, milyen magatartással sértették meg [BH2018.332.]. Jog- és tényállítások tétele útján történhet meg az

érvényesíteni kívánt jog és annak alapjául szolgáló tények azonosítása, meghatározása. A bíróság által vizsgált sérelmezett magatartást (közlést) a félnek a keresetében meg kell jelölnie, mert a bíróság nem dönthet olyan jogról [Pp. 7. § (1) bekezdés 8. pont], amit a fél nem kért [Pp. 342. § (3) bekezdés]. A rendelkező rész ezen tartalmi kötöttsége részben a Pp. 172. § (3) bekezdéséből, részben pedig a Pp. 342. § (3) bekezdésében megfogalmazott jogcímhez kötöttségből következik. A bíróság csak olyan személyiségi jogi jogsértésről rendelkezhet, amelynek tényalapját a felperes állította és a jogalapot egyértelműen meghatározta. Amennyiben ezen tényállítás nem áll összhangban az alperes magatartásával, tényállítása tartalmával, akkor az a kereset elutasításához vezet.

- [52] A másodfokú bíróság megítélése szerint az alperes a keresetben sérelmezett közléseivel a véleményét, következtetéseit közölte a 30 éves munkaviszonya felperes kezdeményezésére történt megszűnésének valós ténye alapján. Ezért az alperes által nem használt, a nem szakmai alapon történt elbocsátására vonatkozó kijelentés miatt a jóhírnévhez való személyiségi jogsértés [Ptk. 2:45. § (2) bekezdés] megállapításra nem kerülhet sor.
- [53] Az alperes írása - továbbá az azt közlő cikk bevezetője is - tartalmazza azt a közlést, hogy a felperes őt „kirúgta”, amely a perbeli esetben az írásban felsorolt, ismertetett tényekből levont és kellő alappal bíró következtetés. A munkaviszony megszüntetésének módjaként megnevezett „kirúgás” adott esetben az alperes egyéni érzésvilágából kiinduló értékítélete, amely nem a tényszerűen közös megegyezéssel történt munkaviszonyának megszűnésével szemben állít valótlan tényt, hanem az ahhoz vezető folyamat valós eseményeit, történéseit értékeli szubjektív módon kirúgásként.
- [54] Az alperes a perben előadta az újságtól való távozásának körülményeit, az ahhoz vezető utat, a tevékenységével és személyével szemben megfogalmazott munkaadói problémákat, amelyeket a perben meghallgatott tanúk vallomása egybehangzóan igazolt. Ezen valós kritikák és elvárások, így az alperesnek a szerkesztőségbe történő bejárását illető, a részére küldött elektronikus levelek olvasásának nehézkességét, a vezetőkkel való kapcsolatát, cikkei mennyiségét érintő munkáltatói kifogások, az idegennyelvismeret hiányának sérelmezése mind olyan, a munkáltató által felhozott hiányosság, amelyek okán az alperes alappal minősíthette, élhette meg kirúgásként a távozását. E vonatkozásban kiemelendő továbbá, hogy a munkaviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetését nem vitatottan a felperes kezdeményezte, ezen ajánlatot az általános közfelfogás mércéje szerint is jogsértés nélkül lehet kirúgásként értékelni.
- [55] Ugyancsak szubjektív, de a valós tényekből levont tartalmi következtetés és vélemény az alperes részéről az, hogy munkaviszonya 30 év utáni megszűnését és annak körülményeit megaláznak érezte és ekként minősítette a felperes eljárását. A szerkesztőségből történő távozásához vezető és az írásban ismertetett indokok, valamint az, hogy a későbbiekben már nem engedték vissza a szerkesztőségbe, illetve csak kísérvél közlekedhetett korábbi munkahelyén, megalapozta az alperes ezen szubjektív - de valós tényekből levont - véleményét, amely nem tekinthető okszerűtlennek sem. Ezért ezen közlés sem szolgálhatott alapul a jóhírnévhez való jog megsértésének megállapítására.
- [56] Az arra vonatkozó közlések, miszerint a felperes a munkaviszonya megszűnésekor személyes tárgyait nem szolgáltatta vissza, illetve a szekrényt jogtalanul eltulajdonította, tényállításokként értékelhetők, ahogy azt az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította. Ugyanakkor a felperes a perben nem vitatta, hogy az alperes által a munkahelyén használt szekrény eltűnt, annak felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre. Az alperes tényként állította írásában, hogy feljelentést tett tárgyai eltűnése miatt, amely állítás nem volt valós, de ezen közlést a felperes nem sérelmezte, az nem képezte a kereset tárgyát [Pp. 2. § (1) bekezdés], így ennek további

vizsgálatát és értékelését a Fővárosi Ítéltábla mellőzte.

- [57] Ugyanakkor az alperes írása nem tartalmazza azt a kitétel, hogy „a személyes tárgyait tartalmazó szekrényt a felperes jogtalanul eltulajdonította”. Ezen közlés nem csak, hogy szövegszerűen nem szerepel az alperesi írásban, hanem az logikailag következetlen is, miután a szekrény a felperesi munkáltató tulajdonát képezte, amelyet az alperes munkavégzése során csupán használt. Ezen alperesnek tulajdonított tényállítás az íráson túlterjeszkedik, annak sem szóhasználatával, sem érdemi tartalmával nem egyezik meg.
- [58] Az alperes írása azt tartalmazza, hogy az alperesnek joga van kézzelfogható emlékeihez, személyes dolgaihoz, pótolhatatlan értékű relikviáihoz, amiket nem adtak vissza a részére, hanem azt közölték, hogy azok eltűntek. Márpedig ezen közlés érdemben és szövegösszefüggésében is eltérő attól, hogy a felperes nem szolgáltatva vissza az alperes személyes tárgyait, mert „[az azokat] tartalmazó szekrényt jogtalanul eltulajdonította”. Ez a jogsértő közlésnek minősített állítás részben alaptalan, részben pedig nagyon távoli és pontatlan megfogalmazás az alperes által írtakhoz képest. Ezért a felperes ezen tényekre alapított keresete alaptalan volt.
- [59] Mindezek alapján az alperes munkaviszonya megszűnésével kapcsolatos következtetéseit, véleményét jogsértés nélkül fogalmazhatta meg. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - e vonatkozásban - a Fővárosi Ítéltábla megváltoztatta, és a felperes keresetét teljes egészében elutasította a jogsértő közlések megállapítása tárgyában. Az alperes személyiségi jogot nem sértő írása miatt a felperes sérelemdíj iránti követelése sem vezethetett eredményre a Ptk. 2:51.§ (1) bekezdésben foglalt követelmény hiányában.
- [60] A **tanú 2** vonatkozó alperesi közlések vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyes indokait a Fővárosi Ítéltábla mindenben osztotta, az elutasító ítéleti rendelkezéssel szemben előterjesztett felperesi fellebbezés nem volt alapos. A felperes e vonatkozásban előterjesztett fellebbezésében foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.
- [61] A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése értelmében a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyére vonatkozó és e személyét sértő, valótlan tény állít vagy híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel. A jóhírnév megsértésének további törvényi tényállási eleme a közlés érintett személyt sértő jellege.
- [62]ág Alaptörvénye I. cikk (4) bekezdése és a Ptk. 3:1. § (3) bekezdése alapján a jogi személyeket is megilleti a személyhez fűződő jogvédelem, ha a védelem jellegénél fogva nem csupán az embert illetheti meg, figyelemmel a Ptk. 2:42. §-ában megfogalmazott generálklauzula általános védelmére is. A természetes személyek lényegi magját képező emberi méltósággal az önálló jogalanyisággal rendelkező élettelen entitások nem rendelkeznek: a jogi személyeknek emberi méltóságuk nincs (BDT2018.3833.).
- [63] A felperes ebből következően - a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerinti általános személyiségi jogvédelem alapján - csak a nem természetes személyekhez köthető jogok védelmére tarthat igényt. A jelen perbeli esetben a felperes a keresetében érvényesített jóhírnévhez fűződő jogának sérelmére hivatkozhatott egyedisége, tulajdonsága és lehetőségei kibontakoztatása érvényesítésének védelme érdekében.

- [64] A felperesi jogi személy azonban jóhírnevének megsértését valójában egy magánszemély becsületének megsértésre alapította. Keresete alapjaként **tanú 2** becsületét, emberi méltóságát sértő alperesi véleményt, bírálatot jelölte meg. A felperes keresetében az állította, hogy az alperes véleménye kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, megalázó, és ezáltal sérti **tanú 2** becsületét - és közvetve munkáltatója jóhírnevét. Mivel a jogi személynek becsülete nem sérülhet, csak jóhírneve, azonban a sérelmezett közlések közvetlenül csak a becsület csorbítására lehettek alkalmasak elviekben is.
- [65] A személyiségvédelmi igény érvényesítésének feltétele a személyes érintettség (BDT2018.3950), amelynek közvetlennek kell lennie, amely az adott perbeli esetben hiányzott. A személyiségi jogok érvényesítése a főszabály szerint a legszemélyesebb jognyilatkozatok közé tartozik, következésképpen a személyiségi jogokat - meghatározott kivételekkel - csak személyesen lehet érvényesíteni [Ptk. 2:53. § (1) bekezdés]. A PK. 13. számú állásfoglalás rendelkezéseiből kiindulva nem jogosult az igényérvényesítésre a jogi személy az alkalmazottja nevében, ha a közlemény - név szerint vagy közvetett utalással - kizárólag valamelyik alkalmazottját jelöli meg. A személyiségi jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni, az alkalmazottat megillető személyiségvédelmi igényt a munkáltató nem érvényesítheti. A közleménnyel érintett alkalmazott személyesen kérhet jogvédelmet akkor is, ha a sérelem egyébként a munkakörével, feladatkörével kapcsolatos. Ez azonban nem zárja ki, hogy a munkáltató a saját nevében is fellépjen, ha a sajtóközlemény a jogi személyt is sérti. A jóhírnévhez való jog és a becsület védelméhez való jog iránti igényt adott esetben az érintett **tanú 2** csak személyesen érvényesítheti, mely szabály nem kerülhető meg arra alapítottnak, hogy a vezető állású munkavállalóra, annak személyére vonatkozó közlések a munkaadó jóhírnevét is sértik.
- [66] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, a másodfokú döntés eredményeként a felperes teljes peresztes lett. A jogi képviselővel eljáró alperes a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint felszámította és a 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet által rendszeresített költségjegyzéken előterjesztette igényét, összecsúszva megjelölte az első- és a másodfokú eljárásban is. A Fővárosi Ítélőtábla alperes részére a pertárgyértékhez igazodó és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján felszámított ügyvédi munkadíj összegét 149.000 forintban állapította meg.
- [67] Pervesztessége folytán a felperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az elsőfokú eljárásban az Itv. 39. § (1) bekezdése, a másodfokú eljárásban mindkét fél fellebbezése vonatkozásában a 39. § (3) bekezdés c) pontja, valamint a 42. § (1) bekezdés a) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 480.000 forint összegű kereseti és 960.000 forint (mindkét fél fellebbezése folytán felmerült 480.000-480.000) forint összegű fellebbezési eljárási illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. és 3. §-ában foglaltak szerint.

Budapest, 2021. február 11.

Dr. Hercsik Zita s.k. Virág Csaba s.k. Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő